

Foto: Jan Err

En ny tid kräver en ny inriktning

Midsommarbrevet som skickades ut till alla medlemmar innehöll punkter om hur tidningens innehåll kommer att se ut framledes. Vi kommer att engagera oss i de olika institutionerna som finns i Edsviksområdet. Därför har vi med information från konsthallen, MC Collection, Edsbergs säteri, projekt Edsvik och KMH Utbildningarna i stråkinstrument och piano vid Edsbergs säteri. Vi presenterar höstens aktiviteter för hela området i Edsvik samt debattartiklar och korta historier. Anders Pettersson, ABF har gjort en dummymy för tidningen. Han har tidigare varit journalist för bl a FIB/Kulturfront. KEG Publicity har satt texten och gjort layouten.

Vår inriktning

Stallbackens Vänner skall i första hand vara ett stöd för konsthallen, i andra hand för övriga institutioner som finns i området. Stallbackens Vänner skall skapa en mötesplats för alla Sollentunabor vid ett par högtider under året som vinterfest och valborg.

Stöd till konsthallen

Vi vill förstärka konsthallens ställning genom att skapa stipendier till lovande unga konstnärer. Juryn består av Ricardo Donoso, Jan R Nilsson och Lars-Eric Holm. Vi avser också att införa ett årligt stöd till ett konstevenemang som betitlas Stallbackens Vänners utställning. Vi har en god ekonomi så vi har förutsättningar att hjälpa konsthallen med mindre bidrag.

Ny hemsida

Vår hemsida har förnyats och fått nytt format. Skall aktiveras och vara ständigt aktuell. Till exempel kommer tidningen forum Edsvik att läggas ut i sin helhet på hemsidan.

Fler möten

Det blir fler möten med föreläsare eller underhållare än tidigare. Vi är övertygade att ju aktivare vi blir desto fler nya medlemmar kommer vi att få, vilket också stärker ekonomin och denna kedjereaktion gagnar i slutändan i första hand konsthallen.

Jan R Nilsson ordförande

Insidorna:

Edsviks-
projektet
rullar vidare

Sid 2

MC Collection:
Italien-tema
i oktober

Sid 3

Konsthallens
höstprogram

Sid 4-7

Sensommarnovell
av Kjell E. Genberg

Sid 8

1700-talsfest på
Edsbergs säteri

Sid 9

Hög nivå på
utbildningen

Sid 10

Lennart Högman
om ansvarstagande

Sid 11

Stallbackens vän-
ners höstprogram

Sid 12

Nationaldagen 2013 – en varm solig dag lockade tusentals besökare!

Edsvikprojektet rullar vidare

Edsvikprojektet drivs med målet att skapa en av norra Storstockholms mest besökta platser.

Vad har hänt under det första året? Projektledningen har kommit igång med flera åtgärder – stora som små – och den stora förändringen är förstås bygget av utsiktsplatsen som blir klart under 2013. Därefter kommer även ett nytt belysningspår och trädbelysning, flaggor på stallbacken, nya parkbänkar, ny parkentreprenad och fiberoptik till husen.

Edsbergs säteri har blivit visningsslott där trädbeskrivningen ingår i avsikten att skapa en hållbar parkmiljö med sommarblomster, nymålat staket och en vacker webbsida som presenterar alla aktörer i parken (www.edsvik.se). En örtagård förbereds under hösten 2013.

I Edsvik har också aktiviteterna ökat med flera evenemang, nya och återkommande, bland annat en vinterfest, öppet hus i säteriet, nationaldagsfirande och öppna torsdagskvällar på MC Collection.

I parken hålls varje sommaronsdag familjedagar med ridning och klättring.

Konsthallen hade i år en publiksuccé med 'Akvarell i tiden' för att ge ett exempel.

Framöver växer kalendariet i takt med projektets gång. Det kommer att bli musikkvällar på säteriet, en ny uteservering etableras på konsthallen. Vidare blir det en stor jubileumsfest när kommunen firar 150 år. Därtill blir det äppelpressdagar, en 1700-talsdag, slottsteater, parkvandringar, vertikaldningsdagar och konsthandverk i

Saltvalvet. Allt kommer att publiceras på www.edsvik.se samt i dagspress och på anslagstavlor i området.

Projektet har fått starkt stöd från organisationer och privatpersoner.

Anna Franzén

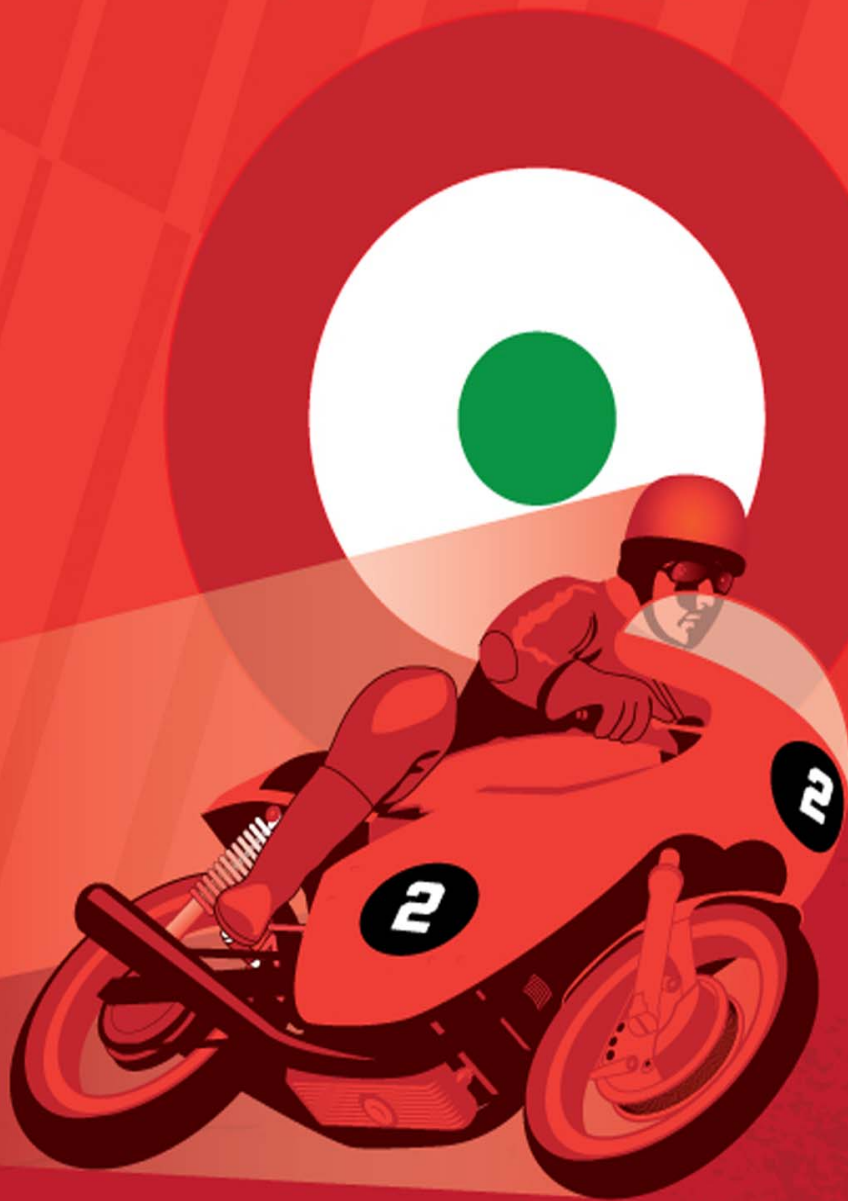
Familjeonsdagarna i Edsvik är populära för de ridintresserade.

MC COLLECTION MUSEUM PRESENTERAR:

tema

ITALIEN

3 OKTOBER 2013

mccollection
MUSEUM - DESIGN KONST TEKNIK

EDSVIK, LANDSNORAVÄGEN 42, 192 51, SOLLENTUNA

Maya Rygaard ställer ut på Edsvik Konsthall Öst

Fr o m den 24 augusti till den 15 september 2013 visas måleri, skulptur, fotografi, film och installation på Konsthall Öst.

Vernissage den 24 augusti med

invigning av Doreen Månsson, programledare och TV-producent och en extra invigning sker den 31 augusti kl 13.00 av Roland Jarl, krigshistoriker Global War Museum.

Utställningens tema har ingen upphovsman. Utställningen har skapats av sina egna historiska

referenser runt mänskligt lidande, hur krig i dess vitt skilda skepnader påverkar barnen och den unga, känsliga människan. Minnesbilder försvinner aldrig med viljekraft. Vi kan välja att antingen tiga eller tala. Den här utställningen ska förhoppningsvis guida de berörda till att kunna tala om vad de upplevt innan det är för sent. Till slut är det den enda försoning som vi människor kan söka tröst hos i detta liv: ord som inte sagts ska sägas, minnen som inte fått finnas ska skildras, röster som tystats måste återfå sin talan.

Minnen är som naturens blommor – de kommer att vissna när hösten slutligen nalkas.

Bokpresentation: "Hororna vid Hornälven" av Christofer Catilan. Boken handlar om krigets trauma och dess kulturella arv.

Här skildras mänskliga öden av de som varit med i kriget och som växt upp i dess skugga.

Viggo Wallensköld ställer ut på Edsvik Konsthall Väst

Fr o m den 24 augusti till den 15 september 2013 visas måleri av Viggo Wallensköld på Konsthall Väst.

Viggo Wallensköld (f. 1969) är finländsk bildkonstnär. Hans första separatutställning i Sverige presenteras på Edsvik Konsthall. Här visar konstnären sin nyaste produktion.

De flesta verken är målade mellan åren 2010 och 2013 och ställs ut för första gången.

Ända sedan sina tidiga verk har Viggo Wallensköld behandlat människans identitet, ensamheten – och att vara annorlunda. Som motiv har han ofta använt chockerande avvikelser, handikapp och diffus sexualidentitet.

Å andra sidan har alltid en poetisk frid och ett humant accepterande av avvikelser genomströmat de gestaltade personerna.

Bakom den skenbart realistiska

verkligheten kan man skönja även det irrationella undermedvetandets värld.

Sålunda föds en ny realitetsnivå i verken.

Viggo Wallensköld arbetar med traditionella bildkonstmedel, han förlitar sig på samarbetet mellan hand och sinne.

Stundom finns något porträttligt klassiskt i målningarna, utan att vara traditionella tolkningar av människokroppen eller personer man kunde känna igen.

Wallensköld använder flera olika arbetsmetoder, en del verk är noggranna, nästan naturalistiska. Andra är starkt expressiva eller antydande.

Dessa fiktiva verk kan tidvis närma sig en abstraktion med delad bildyta och färgad kontrast.

Ibland är människorna som element i en stillebenmålning.

Wallensköld kallar detta verk för Baignolles (något beskuren).

Ulf Trotzig till Edsvik
Konsthall Öst 21/9–13/10

Ulf Trotzig är född 1925 och bosatt i Lund. Som målare, tecknare och grafiker arbetar han i abstrakt form. Han utbildades vid Valands konstskola 1946–1951 och i Paris 1955–1957. Han har ställt ut i många länder som Brasilien, Belgien, Indien, Japan, USA och i flera nordeuropeiska länder. Han finns representerad på bland annat Nationalmuseum, Moderna museet, Göteborgs Konstmuseum och Malmö Konstmuseum.

Bodil Hedlund ställer ut
i Edsvik konsthall Väst
21 sept till 13 okt

Bodil Hedlund är född 1946 i Östersund och är bosatt både i Stockholm och Kapstaden. Hon har en fil kand från Uppsala universitet och har studerat måleri och figurteckning vid

Konstfacks aftonskola samt läst visuell och materiell kultur vid Stockholms universitet. Hon har deltagit i ett stort antal utställningar i Sverige och utomlands.

Höstsalongen
19 oktober–10 november
Edsvik konsthall Öst & Väst

Ansök till Höstsalongen nu!
Mer info på hemsidan
www.edsvik.com

Mikael Kihlman
Edsvik Konsthall Väst
16/11–15/12

Utsnitt

Målningar och grafik 1980-2013

”Ljuset finns alltid i Mikael Kihlmans bilder. Vare sig vi märker det eller ej. Och det gäller både koppargrafiken, litografien och oljan. Inte minst i koppargrafiken. Ljuset finns också i hans nattbilder. Himlen är inte helt kolsvart. Ett svagt skymningsljus kan reflekteras i blankslitna, svagt krokiga spårvagnsspår på gatan, blänka till på ett par biltak.

Det ytterst svaga ljuset i bilden berättar mer om gatan, om atmosfären och om konstnärens öga och sinne, än vad en helt upplyst vedutabild med solsken skulle göra.”

Utdrag ur text av Karl Haskel (från boken Utsnitt-Otteita-Auschnitt-Extract, Almlöfs Förlag 2012)

Utställningen “Utsnitt” med Mikael Kihlmans svartvita tornålsgravyrer har visats i Berlin (Galerie Manière Noire), Helsingfors (Galleria G/Finlands Konstgrafiker), Stockholm

(Grafiska Sällskapet) och skall vidare till Dalarnas Museum och Kunstverket i Oslo.

På Edsvik Konsthall visas även ett urval av Kihlmans målningar och litografier under en period som sträcker sig tillbaka till tidigt 1980-tal.

Det är första gången en större sammanställning av Mikael Kihlmans konstnärliga produktion som innefattar att även måleri i litografier visas.

Charlotte Sachs
16 nov–8 dec
Edsvik Konsthall Öst

Charlotte Sachs är född i Stockholm 1939 och bosatt i Stocksund. Vid sidan om sitt yrke som neurolog och forskare vid Karolinska sjukhuset

har hon haft flera utställningar som konstnär, bland annat på Liljevalchs vårsalong och Arkitekturmuseum i Stockholm, Wäsby konsthall, Na-

tionalgalleriet och Kulturhuset i Stockholm.

Stig Edlund
16 nov till 8 dec
Edsvik Konsthall Väst

Stig Edlund är bildkonstnär, objektkonstnär och skulptör som studerat vid Konstakademien i Stockholm. Han är bosatt i Övernäs,

Norrtälje och har haft utställningar hos bland annat Galleri Hos Petra, Stockholm, Galleri Westholm, Stockholm, Karlskoga Konsthall, Karby Gärd, Täby, Galleri As-

ta Lider, Vallentuna, Galleri Anirara, Sollentuna, Galleri Skebobruk, Norrtälje, Galleri Herrgårdsvillan, Norrtälje, Näsby Park, Täby, Galleri Överkikaren, Stockholm, Phytagogas Satsning, Norrtälje Gallerärnboden, Östhammar, Galleri Herrgårdsvillan, Norrtälje, Galleri Majnabbe, Göteborg, Konstfrämjandet, Örebro, Virsbo Konsthall, Skulptur Symposium, Järn glas eld. Hälleforsnäs samt Ängelsbergs skulpturpark.

Bland hans offentliga utsmyckningar kan nämnas en skulptur av gamla böcker i Täby bibliotek. Detta verk gjordes i samarbete med konstnären Hermine Keller 2001.

Sommarhuset

Av Kjell E. Genberg

Som alla vet lever de svenska människorna ett hårt och bekymmersamt liv. Har ni funderat över hur sommatorparna egentligen har det? Inte är det lätt för dem, men de kämpar vidare med en envighet som borde ge dem något slags pris. En sådan envis man är min vän Bolle.

– Egentligen borde varje svensk man och varje svensk kvinna ha ett

sommarhus, deklarerade Edvin Rundkvist trosvisst en stekande sommardag. Jag har aldrig känt mig så harmonisk i hela mitt liv.

Han visade sina händer. De var valkiga och ärrade av vedsågning, vedklyvning och vedbärning. I handflatorna syntes långstäckta randmärken av vattenhinkarnas handtag och hela den synliga delen

av kroppen var uppäten av myggor.

Det var tredje året som Bolle tillbringade i ett litet rödmålat hus med vita knutar, beläget i en glänta där barrskogen gav vika för åkrar och ängar,

Tursamt nog hörde det inga jordbruksmarker till Bolles sommarhus. Det enda han odlade var potatis. Efter varje plantering och

skörd kunde befolkningen i trakten berätta om underliga ljud i skogen, ljud som påminde om sagornas instängda troll. Troll som satt inne i sina grottor och ylade i väntan på den fuktiga hösten så att de kunde komma ut i naturen utan att riskera att torka ihop.

I själva verket härrörde ljuden från Bolles sängkammare, där han låg på sin brits med universums väldigaste ryggsnitt. Detta hände regelbundet två gånger per år, men likt alla andra sommartorpare lärde sig aldrig Bolle.

Man kunde se honom tidiga mornar sittande uppe i något träd där han med en alldeles för dyr grenklippningssax försökte ansa trädkronan så att solstrålarna skulle kunna strö sitt glitter in i stugan. Om man stannade länge nog fick man se honom ramla ner igen.

När detta hände brukade bondkvinnorna i gårdarna runt omkring i häradet lyfta upp sina förskrämda barn och med darr på rösten förklara för dem att det var stortrollet som satt i sin stengrotta och vändandes.

Först det tredje året kom Bolle på hur man skulle göra med pumpen. Han hade under två somrar kämpat hård med den järnhävstång som försåg honom med vatten till kaffe och fottvätt. Som alla nybörjare tog han i för hårt och vattnet hade blivit så brunt att han inte vetat om han skulle tvätta eller hade tvättat fötterna. Kaffet fick en underlig bismak som dock gick att rätta till genom att hålla i Renat Brännvin, som han inhandlade av en hembrännare fyra kilometer in i skogen.

Det var naturligtvis en kvinna som lärde honom hur han skulle göra.

Hon hade kommit gående genom skogen sent en kväll. Bolle satt vid fönstret och rökte sin sura pipa och drack kaffegök. Han vinkade till kvinnan men hon hade först inte lagt märke till honom. Eller snarare inte låtsats se honom. Men så märkte hon hur ledsen han blev och gick fram till fönstret. Bolle bjöd in henne och hon blev hans frilla.

Hon var emellertid en remar-

kabel kvinna. Hon ville inte vara honom nära om det inte var mörkt som i en kolsäck i rummet. Bolle tvingades cykla till handelsboden och hökaren letade länge och väl på vinden innan han hittade mörkläggninggardinen från senaste världskriget. Sedan den kommit på plats blev deras samliv normalare.

En morgon innan tuppen fick på byxorna och solen ännu gnuggade sig i ögonen lämnade hon Bolle och när hösten kom gick det upp för honom att han glömt fråga vad hon hette.

När några månader förflutit kom kvinnan och hade en stor korg på armen. Hon kom in, drog för gardinerna, och visade sedan Bolle innehållet i korgen, Där låg fem små barn.

– Dom är dina, sa kvinnan.

– Ja men ... sa Bolle och började räkna på fingrarna. Det har ju inte gått nio månader sedan vi träffades.

Då kastade hon sin slöja och vände sig om. Ryggen gapade tom.

– Skogsrådet behöver inte bära barn så länge, sa hon med mörker i rösten. Ta hand om dina barn, för nu försvinner jag ur ditt liv.

Och Bolle tog väl vara på sina barn. Han förvarar dem i förrådet.

Där har jag själv sett dem.

På dagarna ligger de på mage och ser ut som små lådor och Bolle förvarar skruv och spik i dem. På natten blir de barn igen och kommer in för att dricka ur hans brännvin.

Kjell E. Genberg är en av Sveriges mest mest lästa författare med cirka 250 böcker bakom sig. Han är vice ord-förande i Skönlitterära författarsällskapet Stockholm Nord.

Han har lovat lovat att återkomma med jämna mellanrum med noveller i forum EDSVIK,

Familjedag i 1700-talets tecken

Välkommen till Edsviks 1700-talsdag 7 september kl 13.00 på Edsbergs säteri. Tillsammans med föreningen Den kungliga hufvudstadens goda innevånare utformas säteriet så att det känns som om man reser tillbaka i tiden.

Här kan man smaka på 1700-talsmat, lär sig om tidens läkeväxter, lyssna till föredrag om dåtidens säteriägare och vad de sysselsatte sig med. Här visas kläder, mat, läkeväxter. Föredrag hålls och aktiviteter för barn förekommer.

Institutionen för klassisk musik

Edsbergs säteri

På Edsbergs säteri bedrivs sedan 1958 undervisning i violin, viola, violoncell, piano samt kammarmusik på hög internationell nivå. Verksamheten bedrevs ursprungligen av Sveriges Radio, men är sedan 1999 en del av Institutionen för klassisk musik vid Kungliga Musikhögskolan. Studierektor på Edsbergs säteri är prof. Mats Widlund.

Utbildningarna vid Edsbergs säteri syftar till att ge ett bredare kulturellt perspektiv på musik genom ett nära samarbete mellan teoretiska och instrumentala studier. Inom kammarmusiken koncentreras under-

visningen terminsvis kring speciella teman som kan vara knutna till en epok, ett geografiskt område eller enskilda tonsättare.

På så sätt kombineras framträdanden med kammarmusik inte bara med teoretiska analyser av de verk som framförs utan också med undervisning om det samhälle i vilket musiken komponerades. Stråkstuderterna bildar tillsammans *Edsbergs kammarorkester* som gör ett par produktioner om året.

Internationell miljö

Trots sin ringa storlek är Edsbergs säteri en mycket internationell miljö. Besök av utländska gästlärare

är ett vanligt inslag på institutionen.

Som del av studenternas utbildning ges ofta offentliga konserter med orkester, kammarmusikensembler och individuella instrumentalister.

Utbildningsprogrammen

Vid institutionen för klassisk musik bedrivs Kandidatprogram, Masterprogram.

Avancerad påbyggnad (diplom) samt möjlighet till ett års studier som gäststudent ingår i Erasmus och Nordplusprogrammet.

Samtliga är utbildningsprogram inom den klassiska institutionen med profil Edsberg.

Lennart Högman: Några rader om ansvarstagande och den dolda rasismen i Sverige

Jag håller på att samla material till en eventuell bok om den dolda rasismen. Den kommer att heta "Jag är så van", därför att så har många invandrare svarat, när jag blivit förstummad och förundrad över hur de kan acceptera alla övertramp från omvärlden.

Härom månaden trillade jag över ett exempel av en ren slump. Jag skulle lämna in bilen här i Sollentuna på besiktning. Jag har två hundar och frågade mannen som skulle göra besiktningen om han var allergisk mot djur, i så fall fick någon annan ta hand om bilen. Han tackade, som han uttryckte det, för min omtanke. "Det är inte alla som är som du. Jag minns en dam, som inte tagit fram varningstriangeln, som vi ber alla besökare göra. Jag öppnade bakluckan för att själv ta fram triangeln, men där på golvet låg hundbajs och spyor. Damen tittade på mig, han hade kurdiskt ursprung, och sen sa hon: "Vill du ta bort det där."

*

Det är mycket i vårt samhälle som jag och mina vänner, både unga och gamla är fundersamma över. På senare tid har ämbetsmän av olika art visat på skröpligheter i både rättsväsende och sociala sammanhang.

En minister ville ta bort kontrollorganet för SIDA:s verksamhet.

Skälet var att det inte fungerade. Oppositionen reagerade. Kontrollorganet skall vara kvar. Och så blev det. Men ingen tog upp frågan om att ett kontrollorgan är nödvändigt, men de ansvariga måste se till att det *fungerar*.

Jag vet inte hur många gånger under det senaste året som journalister har funnit stora brister i samhället. Ansvariga ministrar intervjus och alla svarar med samma ord. "Oacceptabelt. Det är oacceptabelt att det får vara så." Det märkliga är att ministern har ansvaret och att det finns olika kontrollorgan, som hen också har ansvar för. Utan åtgärd och utan förändringar. Det senaste jag sett i TV var när en minister talade om var felen låg och det var därför det inte fungerade. Jag blev upprörd över journalistens flathet, som inte påtalade att situationen var sådan att ministern visste var felen låg, men trots detta inte vidtog åtgärder för att förändra och förbättra. Nej, status quo både från ministern och journalisten kom att gälla.

Det gamla tjänstemannaansvaret

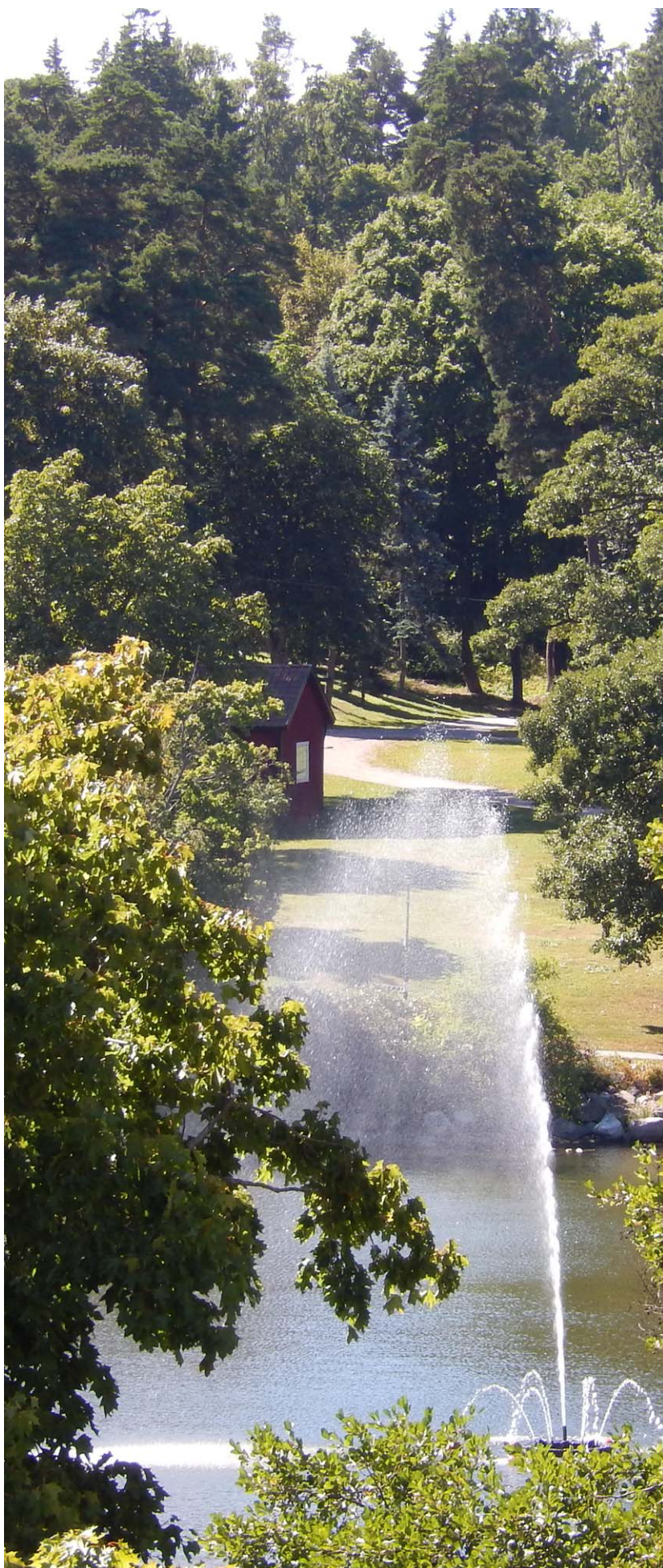
måste återinföras. Det finns en mängd generaldirektörer utan ledarskap med löner som deras företrädare en gång i tiden inte ens kunde drömma om. På den tiden de hade ansvar. Samma gäller för politiker. De talar ofta om att de avkrävs ansvar vart fjärde år. Det är ett kollektivt ansvar. Inget personligt. Och precis som för ämbetsmän måste vi avkräva ett personligt ansvar av politiker.

Det är inget bra samhälle där journalisterna måste påtala felet efter tips från berörda parter och att kontrollorganen inte avkrävs ansvar. Ett ypperligt exempel är Quick-fallet. En journalist skriver en bok. JO, JK bl a har talat om hur bra utredningarna har varit. Men journalisternas reaktion, inte rättsväsendets, har gett till resultat att Quick/Bergvall är friad från alla misstankor om åtta mord!

Samma fenomen som detta illustrerar, visar sig gång efter gång inom den allt våldigare förvaltningskåren och dess organ, som det här landet begåvats med av tidigare och nuvarande regeringar.

E4-an överst
och S:t Erik
långt borta.

Höstens program för Stallbackens Vänner

I höst presenterar vi följande föredragshållare vid våra torsdagskvällar på Duvslaget:

12/9 Annika Holmberg,

-Mamsell Cooper, mag Göransson m fl

10/10 Harriet A-son Martinson,

-Harry Martinson, författare o far

31/10 Charlotte Herczfeld,

-Hemligheten i konsten

14/11 Camilla Lundberg,

-Musik och kritik

5/12 Lennart Högman,

-Författarnas Sollentuna

Besök gärna vår hemsida
www.stallbackensvanner.se
för mera information.

**Så här blir du medlem i
Stallbackens Vänner:
Sätt in 150 kronor på
plusgiro**

460 4096 - 0

**Ange alltid namn,
adress och mejladress.
För ytterligare medlem-
mar i hushållet betalar
man 50 kronor /person.**

forum EDSVIK

utges av Stallbackens Vänner
tre gånger om året.

Ansvarig utgivare:

Jan R Nilsson

Stallbackens Vänner

Box 814

191 28 Sollentuna

Produktion:

KEG Publicity, Bromma

i samarbete med

Leonard Hägg

Fotografer:

Anders Pettersson

Jan R Nilsson

www.stallbackensvanner.se

Tryck: Stocken 2013